Πολιτική Χρήσης Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης

(Legal Partners – Έκδοση 1.1 / Αναθεωρημένο προσχέδιο, Νοέμβριος 2026 – βασισμένο στον Οδηγό CCBE και εναρμονισμένο με τον Οδηγό Τεχνητής Νοημοσύνης 2026 του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου)

1. Σκοπός και Νομικό Πλαίσιο

Η παρούσα πολιτική καθορίζει τους κανόνες για την υπεύθυνη, δεοντολογική και ασφαλή χρήση εργαλείων Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης («ΤΝ» ή «Generative AI») από το προσωπικό του Legal Partners, σύμφωνα με:

- τον περί Δικηγόρων Νόμο (Κεφ. 2) και τους περί Δικηγόρων (Κώδικας Δεοντολογίας) Κανονισμούς του 2002·
- τον Κώδικα Δεοντολογίας των Ευρωπαίων Δικηγόρων (CCBE)·
- τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (GDPR) και τον Νόμο 125(Ι)/2018·
- τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act)·
- τον Οδηγό του CCBE για τη χρήση Παραγωγικής ΤΝ από δικηγόρους (2 Οκτωβρίου 2025)·
- τον Οδηγό Τεχνητής Νοημοσύνης 2026 του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου (Οκτώβριος 2026) («ο Οδηγός των Δικαστηρίων»)·
- το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ΕΣΔΑ (ιδίως το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη), τη Σύμβαση-Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ΤΝ, τη Σύμβαση 108+ και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Δεοντολογίας της CEPEJ για τη χρήση ΤΝ στα δικαστικά συστήματα.

Ο Οδηγός των Δικαστηρίων απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους δικαστικούς λειτουργούς και είναι γι' αυτούς δεσμευτικός. Καθορίζει όμως και τα κριτήρια με τα οποία τα Δικαστήρια θα αξιολογούν τα δικόγραφα, τις αγορεύσεις και το υλικό που υποβάλλουν οι διάδικοι και οι συνήγοροί τους, περιλαμβανομένων συγκεκριμένων ενδείξεων περιεχομένου που παρήχθη με ΤΝ χωρίς έλεγχο. Η παρούσα πολιτική υιοθετεί τα πρότυπα του Οδηγού ως ελάχιστο επίπεδο για κάθε έγγραφο που υποβάλλεται σε Δικαστήριο ή άλλο δικαιοδοτικό όργανο.

2. Πεδίο Εφαρμογής

Η πολιτική εφαρμόζεται:

- σε όλους τους δικηγόρους, ασκούμενους, συμβούλους, συνεργάτες και υπαλλήλους του Legal Partners·
- σε κάθε χρήση εργαλείων ΤΝ για επαγγελματικούς σκοπούς, ενδεικτικά ChatGPT, Copilot, Claude, Gemini, Luminance, Harvey, Lexis+ AI,

ανεξάρτητα από το αν χρησιμοποιείται εταιρικός ή προσωπικός λογαριασμός ή συσκευή·

– στις λειτουργίες ΤΝ που είναι ενσωματωμένες σε καθημερινό λογισμικό (μετάφραση, προγράμματα ανάγνωσης PDF, επεξεργαστές κειμένου, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, απομαγνητοφώνηση και πρακτικά συναντήσεων), οι οποίες υπόκεινται στους ίδιους κανόνες.

3. Βασικές Αρχές

– **Ανθρώπινη κρίση:** Η ΤΝ έχει αποκλειστικά υποστηρικτικό ρόλο και δεν υποκαθιστά τη νομική κρίση, την αξιολόγηση των γεγονότων ή τη στρατηγική της υπόθεσης.

– **Προσωπική ευθύνη:** Ο δικηγόρος φέρει προσωπική και πλήρη ευθύνη για κάθε περιεχόμενο που παράγει, υποβάλλει ή χρησιμοποιεί, ανεξάρτητα από το αν δημιουργήθηκε εν όλω ή εν μέρει με ΤΝ.

– **Κατανόηση πριν από τη χρήση:** Πριν χρησιμοποιήσει εργαλείο ΤΝ, ο χρήστης οφείλει να έχει βασική κατανόηση των δυνατοτήτων, των περιορισμών και των κινδύνων του.

– **Φύση του αποτελέσματος:** Τα αποτελέσματα των γλωσσικών μοντέλων είναι πιθανολογικές προβλέψεις και όχι επαληθευμένη πληροφορία. Ακόμη και με σωστές οδηγίες μπορεί να είναι ψευδή, ανακριβή, ελλιπή, παραπλανητικά ή μεροληπτικά («ψευδαισθήσεις» – hallucinations), ενώ συχνά αντανακλούν ξένα δίκαια που δεν αντιστοιχούν στο κυπριακό δίκαιο.

– **Εμπιστευτικότητα και διαφάνεια:** Η χρήση ΤΝ δεν μπορεί να θέτει σε κίνδυνο το δικηγορικό απόρρητο, την προστασία δεδομένων ή την εμπιστοσύνη του πελάτη και του Δικαστηρίου.

4. Επιτρεπόμενες Χρήσεις

Η χρήση ΤΝ επιτρέπεται μόνο για βοηθητικούς σκοπούς και πάντοτε με επαλήθευση, όπως:

– συμπληρωματική νομική έρευνα, ιδίως για την ανάκληση αρχών ή υλικού ήδη γνωστών στον χρήστη και για τον εντοπισμό πηγών. Η ΤΝ δεν χρησιμοποιείται ως πρωτογενής πηγή έρευνας, και κάθε αποτέλεσμα ελέγχεται σε επίσημες πηγές (π.χ. CyLaw, Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ιστοσελίδες των Δικαστηρίων, EUR-Lex, HUDOC)·

– συνόψεις δημόσιων εγγράφων ή αποφάσεων, με έλεγχο της ακρίβειάς τους έναντι του πρωτοτύπου·

– προσχέδια τυποποιημένων εγγράφων και αλληλογραφίας, με χρήση μόνο εγκεκριμένων εργαλείων όταν περιέχονται πληροφορίες πελατών (βλ. Ενότητα 10)·

– πρόχειρες μεταφράσεις, οι οποίες ελέγχονται από πρόσωπο με επαρκή γνώση της γλώσσας πριν χρησιμοποιηθούν·

– υποστήριξη διοικητικών ή εκπαιδευτικών εργασιών (π.χ. πρότυπα emails, templates).

Το τελικό παραδοτέο ελέγχεται πλήρως από δικηγόρο.

5. Χρήσεις που δεν Ενδείκνυνται

Σύμφωνα με τον Οδηγό των Δικαστηρίων, τα σημερινά εργαλεία ΤΝ δεν παρέχουν αξιόπιστη ή επαρκώς αιτιολογημένη νομική ανάλυση. Συνεπώς η ΤΝ δεν χρησιμοποιείται ως βάση για:

– την ανάπτυξη του νομικού συλλογισμού επί των κρίσιμων ζητημάτων της υπόθεσης·

– την αξιολόγηση μαρτυρίας ή της αξιοπιστίας μαρτύρων·

– την ερμηνεία κανόνων δικαίου ή την ανάλυση αφηρημένων νομικών αρχών·

– την ερμηνεία πρόσφατης νομοθεσίας, για την οποία δεν υπάρχει ακόμη παγιωμένη νομολογία·

– την κρίση αν παραβιάστηκαν θεμελιώδη δικαιώματα·

– τον έλεγχο της συνταγματικότητας νόμων ή της συμβατότητάς τους με το δίκαιο της ΕΕ και διεθνείς συμβάσεις.

Σε αυτά τα ζητήματα η ΤΝ μπορεί, το πολύ, να χρησιμεύσει για την αρχική διερεύνηση ιδεών. Η ανάλυση πρέπει να είναι του δικηγόρου και να στηρίζεται σε πηγές που ο ίδιος εντόπισε και μελέτησε.

6. Απαγορευμένες Χρήσεις

Απαγορεύεται:

– η εισαγωγή εμπιστευτικών πληροφοριών ή προσωπικών δεδομένων πελατών ή τρίτων (ονόματα, αριθμοί υποθέσεων, αποδεικτικά στοιχεία, έγγραφα της υπόθεσης) σε εργαλεία που δεν έχουν εγκριθεί από το γραφείο σύμφωνα με την Ενότητα 10·

– η εισαγωγή, ακόμη και σε εγκεκριμένα εργαλεία, ειδικών κατηγοριών δεδομένων (άρθρο 9 GDPR), δεδομένων ανηλίκων ή στοιχείων από διαδικασίες κεκλεισμένων των θυρών ή υποθέσεις όπου έχει διαταχθεί απόκρυψη ταυτότητας, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του υπεύθυνου συνεταίρου και του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης ΤΝ·

– η υποβολή σε Δικαστήριο νομολογίας, νομοθετικής διάταξης ή παραθέματος που δεν έχει επαληθευτεί από την πρωτότυπη πηγή·

– η χρήση ΤΝ για τη λήψη νομικών αποφάσεων ή την παροχή αυτόνομων γνωμοδοτήσεων χωρίς ουσιαστική δικηγορική επεξεργασία·

– η δημιουργία, αλλοίωση ή «βελτίωση» αποδεικτικού υλικού, ή η παρουσίαση υλικού που δημιουργήθηκε ή τροποποιήθηκε με ΤΝ ως γνήσιου·

– η σύνταξη ενόρκων δηλώσεων ή γραπτών καταθέσεων μαρτύρων με περιεχόμενο που δεν προέρχεται από την προσωπική γνώση και τα λόγια του ίδιου του μάρτυρα·

– η χρήση ΤΝ για την κατάρτιση προφίλ ή την παρακολούθηση φυσικών προσώπων (περιλαμβανομένων δικαστών, μαρτύρων και αντιδίκων), καθώς και κάθε απαγορευμένη πρακτική κατά το άρθρο 5 του AI Act·

– η αποθήκευση ή μεταφόρτωση δεδομένων σε πλατφόρμες εκτός ΕΕ/ΕΟΧ χωρίς επαρκείς εγγυήσεις κατά τα άρθρα 44 επ. του GDPR.

7. Ευθύνη και Έλεγχος

Κάθε χρήστης ΤΝ είναι υπεύθυνος για την ακρίβεια, την αξιοπιστία και τη νομιμότητα του περιεχομένου που παράγει. Ο δικηγόρος που υπογράφει ή υποβάλλει έγγραφο φέρει την ευθύνη για όλο το περιεχόμενό του. Οι συνεταίροι εποπτεύουν τη χρήση ΤΝ από ασκούμενους και υπαλλήλους και ευθύνονται για την εποπτεία αυτή.

Κάθε αποτέλεσμα ΤΝ επαληθεύεται πριν χρησιμοποιηθεί. Το γραφείο τηρεί αρχείο χρήσης ΤΝ (audit trail) για λόγους συμμόρφωσης και λογοδοσίας, όπου καταγράφονται το εργαλείο, η υπόθεση, ο σκοπός της χρήσης και το πρόσωπο που επαλήθευσε το αποτέλεσμα. Στο αρχείο δεν καταχωρούνται εμπιστευτικές πληροφορίες πέραν των αναγκαίων.

8. Υποβολές ενώπιον Δικαστηρίων – Πρωτόκολλο Επαλήθευσης

Πριν από την καταχώριση οποιουδήποτε δικογράφου, αίτησης, ένορκης δήλωσης, γραπτής αγόρευσης ή περιγράμματος αγόρευσης στο οποίο χρησιμοποιήθηκε ΤΝ, ο υπεύθυνος δικηγόρος βεβαιώνεται ότι:

– κάθε δικαστική απόφαση που αναφέρεται εντοπίστηκε και διαβάστηκε από επίσημη πηγή, ότι τα στοιχεία της (διάδικοι, αριθμός, ημερομηνία, παραπομπή) είναι ορθά και ότι κάθε παράθεμα υπάρχει αυτούσιο και στηρίζει την πρόταση για την οποία παρατίθεται·

– κάθε νομοθετική διάταξη ελέγχθηκε στην ισχύουσα μορφή της, λαμβάνοντας υπόψη τροποποιήσεις και το εφαρμοστέο δικονομικό πλαίσιο (π.χ. τους Κανονισμούς Πολιτικής Δικονομίας του 2023)·

– δεν παρατίθενται αντικρουόμενες νομολογιακές αρχές για το ίδιο ζήτημα χωρίς να εξηγείται η σχέση τους, ούτε θέσεις που αντιβαίνουν στη γενικώς αποδεκτή κατανόηση του σχετικού πεδίου χωρίς ρητή αιτιολόγηση·

– αλλοδαπό δίκαιο ή νομολογία (π.χ. αγγλική) παρατίθενται μόνο όπου είναι σχετικά, με ένδειξη της πειστικής τους ισχύος στην Κύπρο·

– το κείμενο ελέγχθηκε για συνοχή και επάρκεια επιχειρηματολογίας, καθώς και για γενικόλογες ή τυποποιημένες διατυπώσεις που δεν αντιστοιχούν στα γεγονότα της υπόθεσης·

– όπου η ΤΝ χρησιμοποιήθηκε ουσιωδώς, το έγγραφο ελέγχθηκε και από δεύτερο δικηγόρο ή τον υπεύθυνο συνεταίρο.

Ο Οδηγός των Δικαστηρίων δεν επιβάλλει γενική υποχρέωση γνωστοποίησης της χρήσης ΤΝ. Το γραφείο συμμορφώνεται πλήρως με κάθε οδηγία Δικαστηρίου ή πρακτική οδηγία σχετικά με τη χρήση ΤΝ, και απαντά με ειλικρίνεια σε κάθε σχετική ερώτηση του Δικαστηρίου. Αν μετά την καταχώριση διαπιστωθεί σφάλμα που οφείλεται σε ΤΝ, ενημερώνονται αμέσως ο υπεύθυνος συνεταίρος, το Δικαστήριο και ο αντίδικος, και υποβάλλεται διόρθωση, σύμφωνα με το καθήκον ειλικρίνειας προς το Δικαστήριο.

9. Αποδεικτικό Υλικό και Deepfakes

– Οπτικοακουστικό υλικό, εικόνες, ηχητικά αρχεία και έγγραφα που λαμβάνονται από πελάτες ή τρίτους ελέγχονται ως προς τη γνησιότητά τους (προέλευση, μεταδεδομένα, αλυσίδα φύλαξης) πριν προσκομιστούν, ιδίως όταν υπάρχουν ενδείξεις ψηφιακής αλλοίωσης.

– Όπου υπάρχει εύλογη υπόνοια ότι υλικό του αντιδίκου έχει δημιουργηθεί ή αλλοιωθεί με ΤΝ, ο υπεύθυνος δικηγόρος εξετάζει την έγερση ένστασης και την ανάγκη πραγματογνωμοσύνης.

– Υλικό που έχει επεξεργαστεί με ΤΝ για λόγους παρουσίασης (π.χ. απομαγνητοφώνηση, βελτίωση ήχου, οπτικοποίηση) επισημαίνεται ρητά και δεν παρουσιάζεται ως πρωτότυπο.

– Το προσωπικό είναι σε επαγρύπνηση για απόπειρες εξαπάτησης με deepfakes (π.χ. ψεύτικες φωνητικές ή βιντεοκλήσεις για εντολές πληρωμής) και επιβεβαιώνει κάθε ασυνήθιστη εντολή από ανεξάρτητο κανάλι.

10. Εμπιστευτικότητα, Προστασία Δεδομένων και Εγκεκριμένα Εργαλεία

Όλα τα δεδομένα που εισάγονται σε μη εγκεκριμένα εργαλεία ΤΝ θεωρούνται ότι ενδέχεται να καταστούν προσβάσιμα σε τρίτους. Πληροφορίες πελατών εισάγονται μόνο σε εργαλεία που έχουν εγκριθεί γραπτώς από το γραφείο. Η έγκριση προϋποθέτει, κατ' ελάχιστο:

– σύμβαση επεξεργασίας δεδομένων κατά το άρθρο 28 GDPR (DPA) και δέσμευση εμπιστευτικότητας του παρόχου·

– μη χρήση των δεδομένων εισόδου για εκπαίδευση μοντέλων και μηδενική ή περιορισμένη διατήρησή τους·

– φιλοξενία των δεδομένων εντός ΕΕ/ΕΟΧ ή επαρκή μηχανισμό διαβίβασης·

– κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας (κρυπτογράφηση, έλεγχος πρόσβασης, πιστοποιήσεις) και έλεγχο των όρων χρήσης ως προς δικαιώματα του παρόχου στα δεδομένα·

– εκτίμηση αντικτύπου (DPIA) κατά το άρθρο 35 GDPR, όπου απαιτείται.

Ακόμη και σε εγκεκριμένα εργαλεία εφαρμόζεται η αρχή της ελαχιστοποίησης: όπου είναι εφικτό, τα δεδομένα ανωνυμοποιούνται ή ψευδωνυμοποιούνται. Όπου

εργαλεία ΤΝ χρησιμοποιούνται από κοινού για πολλές υποθέσεις, το γραφείο διασφαλίζει τον διαχωρισμό των δεδομένων ανά υπόθεση, ώστε να αποφεύγεται ακούσια διαρροή πληροφοριών μεταξύ πελατών και σύγκρουση συμφερόντων. Το γραφείο τηρεί και επικαιροποιεί κατάλογο εγκεκριμένων εργαλείων.

11. Ενημέρωση Πελατών και Αμοιβές

- Οι πελάτες ενημερώνονται, μέσω της επιστολής ανάθεσης ή με άλλον κατάλληλο τρόπο, για τη χρήση εργαλείων ΤΝ από το γραφείο, τα οφέλη και τους κινδύνους της.
- Ρητή συγκατάθεση του πελάτη ζητείται όπου ένας εύλογα ενημερωμένος πελάτης θα μπορούσε να αντιταχθεί, να θέσει όρους ή να έχει επιφυλάξεις (π.χ. επεξεργασία ευαίσθητου υλικού της υπόθεσης με εργαλείο ΤΝ).
- Η απαγόρευση ή οι όροι του πελάτη για τη χρήση ΤΝ τηρούνται.
- Οι αμοιβές παραμένουν εύλογες και διαφανείς. Χρόνος που εξοικονομήθηκε με ΤΝ δεν χρεώνεται ως χρόνος δικηγορικής εργασίας, και τυχόν κόστος εργαλείων ΤΝ χρεώνεται μόνο αν έχει συμφωνηθεί.

12. Εκπαίδευση και Ενημέρωση

Το Legal Partners διασφαλίζει ότι:

- όλο το προσωπικό λαμβάνει εκπαίδευση και επαρκή γραμματισμό στην ΤΝ (άρθρο 4 του AI Act), η οποία καλύπτει τον Οδηγό των Δικαστηρίων, τις ενδείξεις μη ελεγμένου περιεχομένου ΤΝ, την προστασία δεδομένων και τους κινδύνους deepfakes·
- οι ασκούμενοι δικηγόροι αναπτύσσουν τις βασικές δεξιότητες έρευνας και σύνταξης χωρίς να εξαρτώνται από την ΤΝ, με εποπτεία που διασφαλίζει ότι η χρήση της δεν υποκαθιστά την εκπαίδευσή τους·
- ορίζεται ονομαστικά Υπεύθυνος Συμμόρφωσης ΤΝ·
- διανέμεται ετήσια ενημέρωση της πολιτικής ανάλογα με τις εξελίξεις.

13. Περιστατικά και Παραβάσεις

- Κάθε πιθανή διαρροή εμπιστευτικών πληροφοριών ή προσωπικών δεδομένων μέσω εργαλείου ΤΝ αναφέρεται αμέσως στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης ΤΝ, ώστε να αξιολογηθεί εγκαίρως η ανάγκη γνωστοποίησης στον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα εντός 72 ωρών (άρθρο 33 GDPR) και ενημέρωσης του πελάτη.
- Σφάλματα σε υποβολές που οφείλονται σε ΤΝ αναφέρονται και αντιμετωπίζονται σύμφωνα με την Ενότητα 8.
- Η παράβαση της παρούσας πολιτικής μπορεί να επισύρει εσωτερικά μέτρα, με την επιφύλαξη της πειθαρχικής ευθύνης κατά τον περί Δικηγόρων Νόμο.

14. Αναθεώρηση

Η παρούσα πολιτική επανεξετάζεται τουλάχιστον ετησίως, ή όταν:

– τροποποιείται ο Οδηγός των Δικαστηρίων ή εκδίδονται σχετικές πρακτικές οδηγίες·

– ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος ή το CCBE εκδίδουν νέες κατευθυντήριες γραμμές·

– αλλάζει το ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ, περιλαμβανομένης της σταδιακής εφαρμογής του AI Act·

– υιοθετείται νέα τεχνολογία ΤΝ στο γραφείο.

15. Επικοινωνία

Για διευκρινίσεις ή αναφορά περιστατικού χρήσης ΤΝ, το προσωπικό απευθύνεται στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης ΤΝ του Legal Partners [όνομα], στο email: [ai-compliance@…].

Παράρτημα Α – Αντιστοίχιση με τον Οδηγό Τεχνητής Νοημοσύνης 2026

Πρόβλεψη του Οδηγού των Δικαστηρίων	**Ενότητα της Πολιτικής**
Η ΤΝ υποστηρίζει και δεν υποκαθιστά την ανθρώπινη κρίση	3, 5
Προσωπική ευθύνη για περιεχόμενο που παρήχθη εν όλω ή εν μέρει με ΤΝ	3, 7
Βασική κατανόηση δυνατοτήτων, περιορισμών και κινδύνων πριν από τη χρήση	3, 12
Πιθανολογική φύση του αποτελέσματος, ψευδαισθήσεις, ξένα δίκαια	3, 8
Μη καταλληλότητα για πρωτογενή έρευνα· επαλήθευση σε επίσημες πηγές	4, 6, 8
Επτά χρήσεις που δεν συνιστώνται (απόφαση, συλλογισμός, μαρτυρία, ερμηνεία, νέα νομοθεσία, θεμελιώδη δικαιώματα, συνταγματικότητα)	5
Ενδείξεις μη ελεγμένου περιεχομένου ΤΝ σε υποβολές διαδίκων	8
Επαγρύπνηση για deepfakes	9
Συμμόρφωση με AI Act, GDPR, Ν. 125(Ι)/2018, Σύνταγμα, ΕΣΔΑ, Σύμβαση-Πλαίσιο, Σύμβαση 108+, Χάρτη CEPEJ	1, 6, 10